

11167

SERMÓ

PREDICAT PEL PREVERE

DR. JOSEPH TORRAS Y BAGES

EN LO PONTIFICAL CELEBRAT

PER LO

Exm. é Alm. Sr. Dr. D. Joseph Morgades y Gili

BISBE DE VICH

EN LA BASÍLICA DE SANTA MARÍA DE RIPOLL

lo dia 15 de Septembre de 1895

FESTA DEL SANT NOM DE MARIA

per a solemnisar l'oferiment
d'una CORONA POÉTICA composta per poetes
de diverses llengües en honor de la Verge
Mãre de la Catalunya cristiàna

VICH

Imprenta y llibreria de Ramon Anglada

1895

B. C. 675

SERMÓ

PREDICAT PEL PREVERE

DR. JOSEPH TORRAS Y BAGES

EN LO PONTIFICAL CELEBRAT

PER LO

Exm. é Alm. Sr. Dr. D. Joseph Morgades y Gili

BISBE DE VICH

EN LA BASÍLICA DE SANTA MARÍA DE RIPOLL

lo día 15 de Septiembre de 1895

FESTA DEL SANT NOM DE MARIA

perà solemnisar l'oferiment
d'una CORONA POÉTICA composta per poetes
de diverses llengües en honor de la Verge
Màre de la Catalunya cristiana

VICH

Imprenta y libreria de Ramon Anglada

1895

Ego Mater pulchræ dilectionis.

Jo Mare de la bella amor.

(Ecles. xxiv, 24.)

EXCM. É ILM. SR. (1):

EXCM. SR. (2):

ESTIMATS GERMANS:

LA immutabilitat y la activitat son los atributs que més bé manifestan la naturalesa y essencia de Deu. Deu es sempre'l meteix y may cambía; y, no obstant, Ell es lo principi de tot moviment, y de la renovació continua de les coses del mon (3). Per açò lo conexement de la Sabiduría eterna nos dona á compendre, diu l'Esperit Sant, lo principi, lo medi y'l

(1) Lo Sr. Bisbe de Vich, Dr. D. Joseph Morgades y Gili, Restaurador de la Basilica.

(2) Lo Sr. Capitá general del Principat de Catalunya, D. Valeriá Weyler y Nicolau, Representant de S. M. la Reyna Regent.

(3) Sap. vii, 27.

fi dels temps, y de les mudances y revolucions dels temps; puig aleshores l'Autor de totes aquestes coses es lo meteix mestre qui nos les ensenya (1), y nos instruheix de que les mutacions y variacions dels temps, de que totes les coses, per diferents que sien entre sí, venen á tocarse y unirse ab lo qui es l'etern Principi de tot lo existent, Deu Senyor nostre.

Lo Deu d'Abraham, d'Isaach y de Jacob, es lo Deu de Wifred, de Tallafarro, d'Oliba y dels Berenguers, quals ossos fa ja sigles que jauen aquí. Mil anys davant de Deu son com lo día d'ahir que ja ha passat; y entre aquells comtes y bisbes, guerrers y monjos, que's reunien en aquest lloch pera procedir á la reconquesta de la *terra* y pregaven á la Verge pera obtenir-la, y'ls sacerdots, juriconsults, gent científica, artistes y hòmens de diferents estaments qui s'han juntat en un meteix esperit, baix la benedicció de la Verge Maria, prenent per bandera aquesta devota Imatge, pera treballar en la reconstrucció de Catalunya; entre'ls uns y'ls altres hi há, dich, la comunitat d'un gran principi: que'ls hòmens en los desastres y les ruïnes d'una gran invasió guerrera que ha esmicolat la societat, lo meteix que en los defalliments públichs que provenen de les desgracies de la política, de la disolució social que porta l'alterament de les idees y les flaqueses dels vicis, si volen reconstruhir lo poble, han d'acudir á Deu, autor y restaurador de la societat humana, y que'ls pobles creyents han de cercar la protecció d'Aquella qui, per boca de la Iglesia, es anomenada Auxili dels cristians.

Lo sigle IX en que's construhí aquesta Basílica, y lo sigle XIX en que ha sigut reconstruhida son, en cert sentit, una metexa cosa, porque'ls hòmens, encara que estiguen á sigles de distancia los uns dels altres, tenen

(1) Sap. vii, 18 y 21.

una metexa naturalesa; y la Veritat es sempre la reyna de la Humanitat, per lo qual la Verge Maria, qui engendrà en son ventre la Veritat eterna y la doná als hòmens, es lo trono de la sabiduria, qui ha de governar lo mon; y, axí com en lo sigle IX la Verge fou la benèfica Mare qui donava la calor vital á la Catalunya naxent, també en lo sigle XIX ha d'esser la qui infundesca l'esperit de vida á la Catalunya renaxent. Y veus aquí indicada la materia de que'us vaig á sermonar.....

AVE MARÍA

I

Lo Panteisme humanitari, última moda de la impietat y del qual volien fer com la religió final de la societat humana, no es més que la deformació, com sol succehir en totes les heretgies, d'un dogma catòlich. Aquell organisme vivent, subjecte á lleys necessaries y possehint una vida propia y progressiva, es una alteració de la admirable doctrina del Apòstol Sant Pau quan ensenya que tota la humanitat, sobrenaturalisada per la fe y la gracia, es un sol cos místich, essent Cap d'ell la divina persona de Nostre Senyor Jesucrist. La Mare qui engendrà lo cos real, la carn del Redemptor, es la metexa qui engendra son cos místich. En efecte, los doctors eclesiástichs regonexen que quan, al efectuarse en lo Calvari lo misteri de la nostra redempció, Jesucrist digué á sa Mare aquelles paraules: *veusaquí lo vostre fill*, en la persona de Sant Joan, á qui directament se referien, hi designava tot lo llinatge; y la tradició nos mostra á la Verge Maria exercint una autoritat especial y eficacíssima en la Iglesia primitiva. En la casa de Nazareth, lo meteix que en la Iglesia de Jerusalem, Maria no era'l cap; la Providencia havia designat pera exercir la autoritat, en l'un y en l'altre cas, á Sant

Joseph y á Sant Pere; mes, no obstant, Maria Santíssima possehia la plenitud de la influencia y de la gracia, y era com la mestra y doctora de les coses divines. Sant Joan Evangelista la tingué á casa seva (1), y de consegüent havem de pensar que ella fou lo testimoni més fidel dels misteris y de la doctrina de son Fill. Sant Lluch (2) refereix que Maria conservava en son cor les paraules del Mestre diví y que les reflectia; y lo venerable Beda diu (3) que'ls misteris de la Encarnació los Evangelistes los aprengueren d'aquesta celestial Senyora, ja que ella fou testimoni calificat y part essencial en la metexa, lo qual la constituheix una de les fonts més interessants de la revelació, mestra de la fe y oracle de la Iglesia primitiva.

Per açò, quan contemplan les més venerables iglesies antigües, hi veyem sempre la maternal ombra de Maria. Cèlebre es la devoció que les iglesies orientals li professaren; magnifica la liturgia ab que expressaven sos filials sentiments los cristians d'aquells pobles; y la iglesia d'Efesso que regoneix en Sant Joan son apòstol y doctor, se distingí, com no podia menos d'esser, en lo entussiasme fervorós envers la Mare de Deu. Considerant ara les iglesies d'aquestes terres d'Occident, en Espanya trobam la autorisada tradició de la vinguda de la Verge en carn mortal á les riberes del Ebre, á fi d'animar als dexebles de Sant Jaume, lo nostre apòstol nacional, pera predicar l'Evangelí á nostres passats. La iglesia de les Galies mostra també desde sos orígens una devoció especial á la Mare de Jesucrist, puig Dionís Areopagita, qui havia, segons sembla, tractat personalment ab Maria, de la qual ne diu coses admirables, fou lo bisbe més famós de la iglesia de París,

(1) Joan. xix, 27.

(2) Luc. ii, 19.

(3) Hom. Brev. Rom. in fest. C. M.

la qual fins avuy, pera donar com un testimoni perenne de la seva devoció, s'anomena de *Nostra Senyora*. En quant á la Iglesia Romana, cap de totes les de la Cristiandat, la seva amor á Maria es prou coneguda. Fundada pels Prínceps dels Apòstols, ha tingut desde la més remota antiguitat imatges d'origen misteriós, que s'han considerat autèntiques, de la Verge Maria, en honor de la qual edificá sumptuosos temples.

La Providencia divina volgué esborrar lo antich y formar nous pobles, y en les confusions, tenebres y núvols, en les guerres de costums y de principis oposats, entre la barreja d'elements que havia de produhir lo nou estat social, una heretgia vinguda d'Orient amenaçava corrompre tota la massa; quan, alçantse los fills del gloriós Sant Domingo, escudats ab la protecció de Maria y armats de son rosari, com n'es bon testimoni aquest Pirineu, destruhiren los errors metafisichs y sobrenaturals d'una secta que fins avuy, després de tants sigles, veyem reaparèxer en la civilisada Europa demostrant una vivacitat espantosa. Entre les glorioses figures d'aquell quadro històrich tan interessant, com á fautors de gran eficacia, representant un espiritualisme d'alta potencia, descobrim los fills del seráfich Sant Francesch, qui, com heralts de les més altes prerrogatives de Maria, cooperen á la transformació social baix la protecció d'aquella celestial Senyora. Fixantnos en la historia civil veyem exactament lo meteix fet. Los nostres germans de Castella diuhen que Covadonga fou lo breçol de son poble, los catalans dihem que del nostre ho es Ripoll; sempre al costat del breçol hi há la mare y per açò son aquets llochs venerables Santa Maria de Covadonga y Santa Maria de Ripoll. Però, considerant especialment la historia patria, veyem com la devoció á Maria no s'estronca en Wifred, fundador ensempls del poble catalá y de la Basilica ripollesa; sinó que continúa fervorosa en sos successors, y's presenta

magnífica en lo Rey admirable qui portá la gent y la llenga catalana fins als confins d'Andalusia y á la *Daurada Illa*. Molts de vosaltres haureu llegit conmoguts la explicació que l'ilustre Conquistador fa de les seves entrades triumpfals en les ciutats que prenia als serrahins, cuydant primer de tot de dedicar á la Verge María la principal Iglesia, y com lo real cronista refereix lo fervor ab que ohía cantar la Missa *Salve sancta Parens*, per ell disposada, afeginthi ab ingenua sublimitat: *e nos ploravem*.

May la societat cristiana pot estar enterament segura, y per açò sempre necessita la protecció de María. Quan la nostra civilitació estigué amenaçada y á punt de quedar destruhida per la formidable potencia dels turchs, lo poder de María se manifestá en les aygües de Lepant; y avuy, festa del santíssim Nom de María, no's pot dexar de fer memoria de la victoria obtinguda prop de Viena sobre d'aquell exèrcit que semblava havia de destruhir, no solament l'Imperi, sinó també les altres nacions. L'instint dels pobles y la autoritat de la Iglesia han aclamat á María com á salvadora de la civilitació en aquells perillosos tránsits.

Dins dels pobles cristians hi há uns certs organismes, nascuts per influencia divina de la substancia del poble, qui tenen una gran importancia en la historia del esperit: es á dir, les ordres religioses qui han format la societat d'Europa. Son lo poble cristiá per excelencia, perque professan la práctica de la perfecció evangèlica. Donchs María es també la Mare qui ha format aquets pobles escullits: la ordre monacal, universalment regoneguda com á guardadora de la civilitació, arca que salvá los tresors de la ilustració antiga difundint-la després per tot lo poble, visqué abrigada baix lo mantell maternal de María, de lo qual son indestructible testimoni, á Catalunya, aquells qui foren nucleus que irradiáren la vida social y religiosa sobre'l nostre

poble, Santa Maria de Ripoll, Santa Maria de Montserrat, Santa Maria de Poblet, Santa Maria de Santes Creus... Sant Domingo y Sant Francesch son fills predilectes de Maria; y quan, al arribar la edat moderna, Luther, sublevantse contra la autoritat espiritual de la Iglesia, esquexá diferents membres del cos místich de Jesucrist, la Providencia divina suscitá al heroych soldat qui, venint de les valls de Basconia á Catalunya, vetllá les armes de la seva espiritual milicia als peus de la Verge de Montserrat y ella li dictá'l còdech de estrategia sobrenatural, lo llibre dels Exercicis, que'l Fundador y sos dexebles devien usar en infinits combats. Decretá Deu que's multiplicassen les classes populars y aleshores l'Esperit Sant, qui regeix la Iglesia y satisfá totes les noves necessitats que's presenten, volgué que's multiplicás y generalisás la instrucció literaria entre la gent, evocant á un home pirenaych, lo benaventurat Joseph de Calassanç, qui per la instrucció dels minyons instituhí la ordre que significativament anomená de *Clergues pobres de la Mare de Deu*.

II

La maternitat de Maria, que veyem evident en la vida dels pobles cristians y en la tradició y doctrina eclesiástica, nos dona á comprendre que la devoció á la Verge Santíssima ha d'esser un vincle social de primera força; en la familia la mare es lo vincle d'unió entre sos membres y la dolcificació de la vida domèstica: de la Cristiandat la gran Mare de families es la Verge Santíssima. Si desde la trona fos lícit predicar altra doctrina que la celestial y evangèlica vos mostraria á un gran poeta d'aquest sigle, desgraciadament protestant, qui ab un encís admirable presenta la poesia de la vida humana, la més sublime y alta poesia, prácticament derivant del dogma catòlich de la Immaculada

*

Concepció de Maria (1). Lo fundador, doctor y pontífice de la secta positivista, al donar lo plan de lo que ell volia que fos la Iglesia de la Humanitat, en la seva *liturgia* especial, proclama també la necessitat de la influencia social de la perfecció humana encarnantla en una dona (2). Lo poeta y'l filosoph assentan la necessitat, pera alçar l'esperit públich, del ideal femení; però aquets hòmens de talent, si bé esgarriats, son com un eco incumplert d'aquelles amoroses veus que per espay de molts sigles ressonaven cada nit en aquest temple proclamant á Maria *vida, dolçura y esperança* del poble cristiá.

En efecte, Maria ha comunicat la *vida* als pobles cristians donantlos á Jesucrist, no solament quan lo parí en lo portal de Bethlem, sinó també essent lo medi de la introducció de la fe y de la gracia cristiana en los hòmens en particular, y als pobles en general; porque cridada la Verge Santíssima á la maternitat del Home-Deu, establert que desde la seva aparició sobre la terra ella fos lo medi de comunicació entre Deu y'ls hòmens, aquest decret del Etern persevera, porque, com diu l'apòstol Sant Pau (3), Deu no esmena'ls seus dons ni les seves vocacions. La doctrina dels grans doctors y Pares de la Iglesia es unánime en aquest punt, y la ha recullida y proposada als cristians actuals Sant Alfons Maria de Lligori, lo més modern dels Doctors y de gran autoritat en la Iglesia de Deu: totes les gracies, diu, venen per Maria, y de consegüent Ella es una font de vida. Aquell dona la vida qui comunica l'esperit vivificant; per açò proclamam á Deu universal y únich autor de la vida, puig d'Ell ve tot esperit. D'un modo

(1) Goethe, *Faust*.

(2) Comte, *Système de Politique positive*, iv, 411. Instituhí ua festa de la *Verge-Mare*. *Apud Gruber*.

(3) *Ad Rom.* xi, 29.

particular Deu es autor de la vida sobrenatural, perquè l'Esperit Sant, qui la sosté, procedeix únicament de Deu; però un sant y gran teòlech, Sant Bernardí de Siena, nos dona una doctrina admirable, que sembla massa atrevida, y que, no obstant, se pot dir que es la doctrina implícita de la Iglesia, regonexent en la Verge una certa maternitat espiritual sobre tota la humanitat. «María, diu l'ilustre frare de Sant Francesch, té una especie de jurisdicció ò autoritat sobre tota processió temporal del Esperit Sant» (1); es clar que l'Esperit Sant no procedeix de María Santíssima, però la autoritat maternal que té sobre Deu Fill redunda sobre Deu Esperit Sant, qui procedeix del Fill, en quant se refereix á la seva comunicació temporal ab los fills d'Adam. Deu volgué donarnos á Jesucrist, autor de la vida y de la gracia, per medi de María; y aquest ordre establert en la humanitat viadora durará fins á la fi dels sigles.

Ab son origen diví, no hi há sobre la terra cap institució tan humana com la Iglesia Catòlica, perquè m'atreviré á dirvos que Deu es més humá que'ls hòmens; puig, Autor de la naturalesa humana, la coneix perfectament, y en les seves obres y disposicions s'abaxa y humiliá pera lligar perfectament ab ella. Lo rebre immediatament de la dona la vida, tan natural com sobrenatural, comunica á aquesta una dolçura extraordinaria, è inclou una verdadera potencia pera l'educació dels sentiments y la formació de les costums. Les èpoques de gran devoció á María ho son també de gran difusió de la amor social, com nos ho demostren aquells sigles de la edat mitjana en que la Verge María fou la Reyna y Mare del poble cristiá. La amor social podem considerarla en l'ordre contemplatiu, ò de la especulació, en gran

(1) *Sermó V. De Nativit. B. M., cap. 8. Apud Guéranger. Année liturgique. Tom, IV, edit. 3.ª*

part composta de tres elements: lo sentiment artístich, lo sentiment piadós y lo sentiment polítich. La universalitat y la intensitat d'aquests sentiments en aquells sigles es evident. L'Art no era'l sentiment d'una classe; lo sentiment artístich s'extenia, com una suavíssima unció, á totes les classes socials. Se manifestava d'una manera esquisida no solament en les Seus de les ciutats, en les Iglesies monacals, construhides pel servey espiritual de gent poderosa è instruhida, sinó que també's mostrava, ab una simplicitat deliciosa, en la pobreta ermita d'un recó de montanyes, que may devía esser visitada més que per rústechs pagesos; resplandía en les magnífiques pintures dels grans temples, però fins avuy ab delit cercam contemplar la bellesa ingenua y pageseta en los humils retaules d'insignificants parroquies; una metexa cançó exía de la boca dels prohoms que de la dels més vulgars de la terra. L'exercici de la pietat cristiana era també general á tots los ciutadans. Tothom deya nostre Pare Sant Francesch, quasi bé tothom deya nostre Pare Sant Domingo; y es que la vida religiosa, exint dels monestirs, extenentse per medi de les ordres terceres als hòmens y dones constituïts en estat de matrimoni, havia fet de la societat, á lo menos á Catalunya, com un immens convent. Realisada en la vida pública aquella admirable doctrina del meu Angèlich mestre Sant Tomás, qui ensenya que'l millor sistema polítich es aquell en que en la governació de la Comunitat entran, directa ò indirectament, tots los ciutadans, pera que axí tots tinguen interés en la conservació del Comú; en les ciutats catalanes lo sentiment polítich recte y ordenat dominava en tots los estaments, y tothom tenia una participació discreta en la vida pública.

Y pera explicar la unitat y la intensitat d'aquesta amor social no servexen les doctrines dels positivistes, y havem de cercar la explicació en les regions de lo so-

brenatural, en la divinisació de la humanitat qui forma'l cos místich de Jesucrist, del qual, essentne membres tots los cristians, queden tots unigits per los effluis de son Cap diví, y participen de sa vida soberana.

Quan contemplan la amor social en sa manifestació práctica, es á dir, aplicada á subvenir les miserias humanes, veyem també clarament que deriva, com d'una font abundosa, de la maternitat de María. Si fos possible apagar del cor dels catòlichs la devoció á la Mare de Deu, totes les obres de caritat se desvaneríen, puig la experiència'ns diu que totes deriven d'ella. Lo nom de María corona tots los monuments erigits á la caritat social; totes les institucions benèfiques han exit y crescut baix sa ombra protectora, y per açò ohireu que á María se l'anomena la Verge de la misericordia, dels desamparats, dels infants òrfens, de la caritat; y quan l'home admirable, qual imatge se venera en aquell altar, Ramon de Penyafort, volent correspondre al gran desenrotllament mercantil de Catalunya que ocasionava que molts dels nostres conciutadans quedassen esclaus dels serrahins, instituí la ordre dels redemptors de catius, ho feu per inspiració de María; y, al donarlos la legislació per la qual s'havien de regir, los colocá també baix la protecció d'aquella celestial Senyora. Lo meteix que aleshores ara persevera la força social de la devoció á María Santíssima. Á les noves necessitats la pietat aplica'l meteix remey adequantlo á elles: avuy tenim lo culto de Nostra Senyora de la Fábrika, tan propi de nostra època manufacturera.

Los innumerables exèrcits de piadoses dones, més gloriosos que'ls exèrcits conquistadors, que avuy seguexen tots los confins del mon cercant miserias humanes que socorre, viuhen al influix de la devoció á María y totes la regonexen per sa excelsa Capitana. Si s'apagás la devoció á María s'apagarien també al

moment los benèfichs ardors de la caritat social; per açò l'ilustre Pontífice qui avuy governa la Iglesia, y vol restaurar en Cristo á la societat humana, després d'haver dictat documents d'admirable sabiduria pera agermanar entre sí los diferents estaments qui, refredada la caritat, están dominats d'odi los uns contra dels altres, regonexent la necessitat d'una protecció eficacç, acut á María, y treballa en renovar sa devoció, fomentant ab una insistencia significativa la piadosa práctica del Sant Rosari, com un medi poderós pel restaurament de la caritat social.

Hi há una fe morta y una fe viva. Una fe viva y operativa sols se troba baix la protecció de la Mare de Deu. La fe morta y freda es inútil. La fe encesa de caritat es la única que escalfa'l mon y salva les ánimes, porque es la única que porta en sí la plenitut de la eficacia divina. Les coses visibles y temporals son com un resplandor è imatge de les invisibles y eternes. Tots los sentiments humans que havem anomenat son irradiacions de la amor, y la amor verdadera, pura, la amor no corruptora, sinó santa, deriva de la Verge Maria. *Ego Mater pulchræ dilectionis*. En efecte, segons la doctrina catòlica la amor es la més alta y perfeta de les comunicacions y'l verdader llaç d'unió entre la criatura y son Criador. María, constituhida com mitjansera entre Jesucrist y'ls hòmens, es una criatura amorosa per excelencia. La amor la feu Mare de Deu. Tota sa puríssima persona, totes les fibres de son cos, tot son esperit vibrá al influix del Esperit Sant, baix los encesos raigs de la amor divina, y aleshores concebí al Fill de Deu; y, com la obra de la Redempció es obra de caritat, resulta que tot lo cristianisme es una immensa difusió d'amor, efectuada per ministeri de la Verge Maria, quedant axí la humanitat divinizada per una difusió íntima de la amor sobrenatural. Lo principi unificador del poble cristiá es,

donchs, la caritat; y per açò's veu que la disolució, lo desferse y desorganisarse la societat, es una conseqüència del refredament de la caritat cristiana entre'ls ciutadans; y veus'aquí perquè'ls fundadors de pobles, desde Wifred á Catalunya y Sant Esteve á Hungría, qui volgué fer d'aquella regió un regne de la Verge, han posat sempre la devoció á Maria Santissima com lo fonament del poble y'l vincle d'unió entre'ls ciutadans.

III

Tal vegada direu que la devoció á la Verge Maria pogué fer un poble allá en l'alba de la civilisació, tractantse de pobles infants, però que en los pobles adults y potser fins caduchs aquesta influencia será nula. Y, no obstant, es cert que'l poble catalá ha de tornar á náxer, y l'instint públich ho regoneix quan parla de *renaxement*. Lo poble d'Israel s'esvalotava quan ohía al Mesias qui deya als que'l seguían que, si volien entrar en son regne, havien de tornar á náxer (1), y la gent exclamava: ¡còm un home vell podrá tornar á náxer! (2) Y, no obstant, lo diví Mestre's refermava en sa sentència y, en altre lloch, repetia: «Si no'us tornau com infants, no entrareu en lo regne dels Cels» (3); y aquesta sentència de la sabiduría eterna lo meteix s'aplica als pobles que als individus, al ordre natural que al ordre sobrenatural. La perfecció de la vida requereix lo conservar certes qualitats propies de la infància y la joventut. ¡Tandebò que als vells pobles d'Europa se'ls pogués traure anys de sobre, que'ls hòmens d'Estat qui'ls governen no tindrien tantes difi-

(1) Joan, III, 5.

(2) Id. 4.

(3) Math. XVIII, 7.

cultats! Quan un home's creu gran home está perdut y dexa d'esser gran; quan un poble s'ensuperbeix cau dins de poch en l'abisme de les ignominies y de la decadencia, com ho veyem en tantes ciutats que caygueren á les empentes de la superbia. La humilitat es una virtut que creix expontáneament en la infancia y generalment en la joventut. La Verge Maria fa consistir l'origen de sa grandesa en la seva profunda humilitat: perque Deu mirá l'humilitat de sa esclava, diu, tots los pobles me publicarán per benaventurada (1). En l'ordre natural de les coses veyem evidentment cumplerta aquesta lley de la revelació cristiana, puig sols s'obté la perfecció si's conserven certes qualitats de la edat primera. En les manifestacions del geni humá exigim sempre l'ingenuitat de la expressió, la força y la puresa de la vida. Es á dir: qui vol entrar en lo regne de la perfecció ha de conservar incorruptes certes qualitats de la naturalesa. Per açò veyem que'ls pobles vells cerquen y estudien l'art dels pobles jóvens, qui no han sufert l'enervament de la civilitació; estudiam la poesia y la música populars perque la seva ingenuitat y naturalitat nos complauen, y fins dites qualitats son indispensables pera que resulten gustoses la pintura, la arquitectura y totes les altres manifestacions del geni dels hòmens. Lo meteix sistema polítich no pot renunciar á aquelles excelencies; lo govern patriarcal es lo govern òptim, y axí observam, fins quan los pobles están ja en la plenitut de la civilitació y dels avenços materials, que'ls sistemes polítichs menos artificiosos, més naturals, son també los més excelents; y la Santa Mare Iglesia sembla demostrar una afectuosa preferencia pel sistema regional, perque conserva com un raig d'aquella llum que ilumina l'alba dels pobles naxents. Llum que es d'origen

(1) Luc. 1, 48.

diví perque may se mostra més visiblement la intervenció de Deu en lo mon que en lo naxement y en la mort tan dels hòmens com dels pobles; també'l sol manifesta més ses magnificències quan surt y quan se pon.

Aquesta llum misteriosa y divina que ilumina'ls principis del nostre poble nosaltres la volem perpetuar. Entre la donació que hi há més de vuytcents anys feu á Santa María de Ripoll lo comte Berenguer lo Vell d'un oliverar de Camarassa pera que fins á la fi dels sigles fos iluminada la imatge de María (1), y la oferta que á aquesta celestial Senyora presentau avuy vos, venerable Prelat, capdill espiritual de la restauració catalana, d'una *Corona Poètica*, hi há una conexió íntima y profundíssima. Cremen davant del altar les llanties d'oli per donatiu dels cristians, perque son com la protestació de la fe dels oferents. La llum de la llantia es la llum de la fe. La llum de la poesia continguda en l'*Album* es la llum cristiana que ha d'iluminar la reconstrucció de la nostra patria. La religió es lo ciment ab que's construhexen les nacions fortes, la lliga que uneix entre sí les pedres fonamentals del edifici de la patria. May s'ha fundat cap poble sobre la filosofia; al revés, sovint aquesta es un principi disolvent que desfá'ls pobles y diluheix la societat; per açò nosaltres havem de tenir compte de que, enganyats per la ilustració, per los estudis sociològichs, per les pretensions dels nous sistemes polítichs, es á dir, creyentnos sabis, no vulgam posar la má sobre la substancia del nostre poble. Deu es l'autor y'l restaurador dels pobles. Les grans legislacions y constitucions no son obra dels hòmens, no son fruyt de refinaments científichs, sinó que han aparegut al influix de la creencia que animava la vida popular. Sos discrets legisladors no han sigut sabis, desde'ls antichs fins als qui formaren la consti-

(1) Pellicer, *Historia de Santa Maria de Ripoll*.

tució política dels païssos nort-americans. Los sabis son bons pera disputar, los filosofhs pera posarho tot en tela de judici; Deu únicament, valentse d'hòmens quasi bé sempre sens lletres, com ho veyem ab los fundadors de Catalunya, quals ossos reposen en aquesta Basilica, qui ab prou feynes si sabien de llegir, Deu solament, repetesch, es lo qui edifica als pobles. ¡Quí-na lliçó donen aquells antichs pastors de pobles, guiats solament per la fe, als moderns hòmens d'estat als qui la societat se'ls desfá entre les mans, á pesar de tots sos refinaments científichs!

Quan Jesucrist Fill de Deu enviá'ls apòstols á fundar un poble que's debia extendre per tota la terra y durar fins á la fi dels sigles, no'ls doná cap llibre; los doná son Esperit qui era lo qui'ls havia d'ensenyar la Veritat. No fou la lley escrita la qui feya respectable la nostra patria; sinó les honestes y discretas consuetuts, les fermes creencies y la amor social qui lligava estretament entre si'ls diferents organismes de la comunitat; tenien los catalans una lley gravada molt fortament en lo cor. La obra mestra de Jesucrist nos ensenya la sagrada Teologia que no fou lo promulgar una nova legislació, sinó l'adveniment d'un nou Esperit, del Esperit Sant qui Ell enviá á difundirse per sobre la terra; l'Iglesia metexa podem dir que no va existir fins que vingué l'Esperit Sant; vinclé qui uneix per medi de la amor no sols á les Persones de la naturalesa divina sinó també á tots los hòmens qui creuhen y practiquen la doctrina de Jesucrist. Lo cristianisme, més que no pas un sistema legislatiu, es la permanencia en la terra del Esperit de Deu, servintli d'instrument visible la Santa Mare Iglesia. Per açò'l cristianisme es etern. Les metexes lleys de la Iglesia, de la societat cristiana, s'envellexen y moren y son derogades; però aquest Esperit es sempre nou perque es etern, serveix pera totes les èpoques de la Historia, y d'Ell com d'una

arrel misteriosa ixen les noves lleys que han de regir la societat dels hòmens, en lo llarch viatge cap á la eternitat.

Axi també nosaltres, tots los qui'ns havem cregut cridats á la reconstrucció del nostre estimat poble, havem de treballar principalment en desenrotllar son esperit. Demanem á Deu que'ns envíe l'Esperit Sant, qui tot ho crea y tot ho renova. Encara que de Catalunya no'n quedassen més que'ls ossos, ella tornaria á refflorir. Ezequiel (1) vivia en època de gran desolació de son poble y en profètica visió se li presentá aquest com un camp ple d'ossos sechs y escampats; no obstant, ell sabia que Israel havia de reaparèxer com un poble sempitern, lo poble de la nova llei; per açò crida al Esperit y'ls ossos se juntan, los nirvis y la carn se extenen sobre d'ells y apareix la vida ab tota sa plenitud. Cridem també nosaltres al Esperit pera que vinga per tots quatre vents y veurem lo nostre país vivint altre cop d'una manera noble y ordenada y la societat catalana serà com la figura è imatge de la celestial Jerusalem.....

(1) Cap. xxxvii.

que el mundo es un teatro y que los actores son los hombres que en él aparecen. En el fondo, todo es una gran comedia. El destino de cada uno de nosotros depende de la manera en que actuemos en esta vida. La felicidad no está en las cosas, sino en el corazón. El amor es la fuerza que nos impulsa a superar nuestras limitaciones. La vida es un camino que debemos recorrer con valentía y esperanza. El conocimiento nos libera de la ignorancia y nos permite comprender el sentido de nuestra existencia. La fe es el fundamento de nuestra vida y nos da fuerza para enfrentar todos los obstáculos. La caridad es el mayor de los dones y nos permite amar a nuestros semejantes como a nosotros mismos. La justicia es el principio que debe regir nuestras acciones y nos garantiza un futuro mejor. La verdad es el camino que nos lleva a la sabiduría y a la paz. La humildad es la virtud que nos hace conscientes de nuestra pequeñez y nos ayuda a acercarnos a Dios. La paciencia es la virtud que nos permite esperar y confiar en el plan de Dios. La perseverancia es la virtud que nos ayuda a mantenernos firmes en nuestros principios y a alcanzar nuestros objetivos. La fealdad es la virtud que nos permite reconocer nuestros errores y buscar el perdón. La gratitud es la virtud que nos hace conscientes de los beneficios que recibimos de Dios y de los demás. La generosidad es la virtud que nos impulsa a compartir con los necesitados. La ternura es la virtud que nos hace capaces de amar y ser amados. La mansedumbre es la virtud que nos permite controlar nuestra ira y actuar con paciencia. La castidad es la virtud que nos ayuda a mantenernos puros de corazón y a dedicarnos a Dios. La continencia es la virtud que nos permite resistir las tentaciones del mundo y de la carne. La sobriedad es la virtud que nos ayuda a mantenernos firmes en nuestros principios y a evitar el exceso. La moderación es la virtud que nos permite encontrar el equilibrio en todas las cosas. La templanza es la virtud que nos ayuda a controlar nuestros apetitos y a actuar con justicia. La fortaleza es la virtud que nos ayuda a resistir las tentaciones del mundo y de la carne. La valentía es la virtud que nos impulsa a enfrentar los peligros y a defender la verdad. La audacia es la virtud que nos ayuda a tomar decisiones difíciles y a perseguir nuestros ideales. La perseverancia es la virtud que nos ayuda a mantenernos firmes en nuestros principios y a alcanzar nuestros objetivos. La fealdad es la virtud que nos permite reconocer nuestros errores y buscar el perdón. La gratitud es la virtud que nos hace conscientes de los beneficios que recibimos de Dios y de los demás. La generosidad es la virtud que nos impulsa a compartir con los necesitados. La ternura es la virtud que nos hace capaces de amar y ser amados. La mansedumbre es la virtud que nos permite controlar nuestra ira y actuar con paciencia. La castidad es la virtud que nos ayuda a mantenernos puros de corazón y a dedicarnos a Dios. La continencia es la virtud que nos permite resistir las tentaciones del mundo y de la carne. La sobriedad es la virtud que nos ayuda a mantenernos firmes en nuestros principios y a evitar el exceso. La moderación es la virtud que nos permite encontrar el equilibrio en todas las cosas. La templanza es la virtud que nos ayuda a controlar nuestros apetitos y a actuar con justicia. La fortaleza es la virtud que nos ayuda a resistir las tentaciones del mundo y de la carne. La valentía es la virtud que nos impulsa a enfrentar los peligros y a defender la verdad. La audacia es la virtud que nos ayuda a tomar decisiones difíciles y a perseguir nuestros ideales.

que el mundo es un teatro y que los actores son los hombres que en él aparecen. En el fondo, todo es una gran comedia. El destino de cada uno de nosotros depende de la manera en que actuemos en esta vida. La felicidad no está en las cosas, sino en el corazón. El amor es la fuerza que nos impulsa a superar nuestras limitaciones. La vida es un camino que debemos recorrer con valentía y esperanza. El conocimiento nos libera de la ignorancia y nos permite comprender el sentido de nuestra existencia. La fe es el fundamento de nuestra vida y nos da fuerza para enfrentar todos los obstáculos. La caridad es el mayor de los dones y nos permite amar a nuestros semejantes como a nosotros mismos. La justicia es el principio que debe regir nuestras acciones y nos garantiza un futuro mejor. La verdad es el camino que nos lleva a la sabiduría y a la paz. La humildad es la virtud que nos hace conscientes de nuestra pequeñez y nos ayuda a acercarnos a Dios. La paciencia es la virtud que nos permite esperar y confiar en el plan de Dios. La perseverancia es la virtud que nos ayuda a mantenernos firmes en nuestros principios y a alcanzar nuestros objetivos. La fealdad es la virtud que nos permite reconocer nuestros errores y buscar el perdón. La gratitud es la virtud que nos hace conscientes de los beneficios que recibimos de Dios y de los demás. La generosidad es la virtud que nos impulsa a compartir con los necesitados. La ternura es la virtud que nos hace capaces de amar y ser amados. La mansedumbre es la virtud que nos permite controlar nuestra ira y actuar con paciencia. La castidad es la virtud que nos ayuda a mantenernos puros de corazón y a dedicarnos a Dios. La continencia es la virtud que nos permite resistir las tentaciones del mundo y de la carne. La sobriedad es la virtud que nos ayuda a mantenernos firmes en nuestros principios y a evitar el exceso. La moderación es la virtud que nos permite encontrar el equilibrio en todas las cosas. La templanza es la virtud que nos ayuda a controlar nuestros apetitos y a actuar con justicia. La fortaleza es la virtud que nos ayuda a resistir las tentaciones del mundo y de la carne. La valentía es la virtud que nos impulsa a enfrentar los peligros y a defender la verdad. La audacia es la virtud que nos ayuda a tomar decisiones difíciles y a perseguir nuestros ideales.

que el mundo es un teatro y que los actores son los hombres que en él aparecen. En el fondo, todo es una gran comedia. El destino de cada uno de nosotros depende de la manera en que actuemos en esta vida. La felicidad no está en las cosas, sino en el corazón. El amor es la fuerza que nos impulsa a superar nuestras limitaciones. La vida es un camino que debemos recorrer con valentía y esperanza. El conocimiento nos libera de la ignorancia y nos permite comprender el sentido de nuestra existencia. La fe es el fundamento de nuestra vida y nos da fuerza para enfrentar todos los obstáculos. La caridad es el mayor de los dones y nos permite amar a nuestros semejantes como a nosotros mismos. La justicia es el principio que debe regir nuestras acciones y nos garantiza un futuro mejor. La verdad es el camino que nos lleva a la sabiduría y a la paz. La humildad es la virtud que nos hace conscientes de nuestra pequeñez y nos ayuda a acercarnos a Dios. La paciencia es la virtud que nos permite esperar y confiar en el plan de Dios. La perseverancia es la virtud que nos ayuda a mantenernos firmes en nuestros principios y a alcanzar nuestros objetivos. La fealdad es la virtud que nos permite reconocer nuestros errores y buscar el perdón. La gratitud es la virtud que nos hace conscientes de los beneficios que recibimos de Dios y de los demás. La generosidad es la virtud que nos impulsa a compartir con los necesitados. La ternura es la virtud que nos hace capaces de amar y ser amados. La mansedumbre es la virtud que nos permite controlar nuestra ira y actuar con paciencia. La castidad es la virtud que nos ayuda a mantenernos puros de corazón y a dedicarnos a Dios. La continencia es la virtud que nos permite resistir las tentaciones del mundo y de la carne. La sobriedad es la virtud que nos ayuda a mantenernos firmes en nuestros principios y a evitar el exceso. La moderación es la virtud que nos permite encontrar el equilibrio en todas las cosas. La templanza es la virtud que nos ayuda a controlar nuestros apetitos y a actuar con justicia. La fortaleza es la virtud que nos ayuda a resistir las tentaciones del mundo y de la carne. La valentía es la virtud que nos impulsa a enfrentar los peligros y a defender la verdad. La audacia es la virtud que nos ayuda a tomar decisiones difíciles y a perseguir nuestros ideales.

SISTEMA DE LECTURA PUBLICA
DE CATALUNYA

1310307179

OBRAS

del Rnt. Dr. D. Joseph Torras y Bages, Pvre.

L'Iglesia y'l Regionalisme.	1 ral.
¿Qué es la Masonería?	1 »
Mes del Sagrat Cor de Jesús.	7 »
Preces Tomísticas.	5 »
El Rosario y su Mística Filosofía.	8 »
La Tradició Catalana.	24 »